

การวิเคราะห์นวนิยายเรื่องยาวภาษาจีนในประเทศไทย
AN ANALYSIS OF CHINESE NOVELS FROM THAILAND

论泰国华文长篇小说



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

พ.ศ. 2553

วิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์นวนิยายเรื่องยาวภาษาจีนในประเทศไทย An Analysis of Chinese Novels from Thailand. 论泰国华文长篇小说
ชื่อนักศึกษา	นางสาวศศิวิมล เรียนทับ (陆碧霞)
รหัสประจำตัว	514049
สาขาวิชา	วรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย
ปีการศึกษา	2552

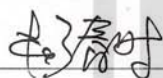
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ตรวจสอบและอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2553



คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

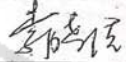
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณราย แสงวิเชียร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์



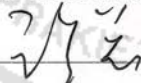
ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์หยาง ซุนสื่อ)



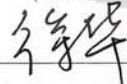
อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. หลี่ เสี่ยวเจี๋ย)



กรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร. สวี จิ่ง)



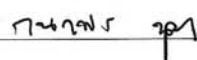
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สวี ฮว่า)



กรรมการ

(อาจารย์ ดร. นริศ วสินานนท์)



กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กนกพร นุ่มทอง) จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

วิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์นวนิยายเรื่องยาวภาษาจีนในประเทศไทย An Analysis of Chinese Novels from Thailand 论泰国华文长篇小说
ชื่อนักศึกษา	นางสาวศศิวิมล เรียนทับ (陆碧霞)
รหัสประจำตัว	514049
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. หลี่เสี่ยวเจี๋ย
สาขาวิชา	วรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย
ปีการศึกษา	2552

บทคัดย่อ

ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้วรรณคดีจีนโพ้นทะเลในประเทศไทยมีความเป็นพื้นเมืองค่อนข้างโดดเด่นกว่าประเทศอื่น ๆ อยู่มาก วรรณคดีจีนโพ้นทะเลในประเทศไทยไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรมจีนแต่มีความสอดคล้องกับวัฒนธรรมไทย คือ มีเอกลักษณ์เป็นของตนเองซึ่งมีลักษณะที่แฝงศิลปะทางวัฒนธรรมไว้ด้วย ในประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นั้นชาวจีนโพ้นทะเลในประเทศไทยมีจำนวนมาก ชาวจีนโพ้นทะเลในประเทศไทยปรับตัวเข้ากับสังคมไทยได้อย่างลงตัว ประเทศไทยเป็นประเทศที่รับวัฒนธรรมของจีนเข้ามาช้านาน สมัยสุโขทัยวัฒนธรรมจีนเข้ามาในประเทศไทยแล้วได้มีการผสมผสานกัน และการผสมผสานกันนั้นได้สร้างสรรค์วรรณคดีรูปแบบใหม่ขึ้นมา คือ วรรณคดีจีนโพ้นทะเลในประเทศไทย วรรณคดีจีนโพ้นทะเลในประเทศไทยมีวิวัฒนาการพัฒนาขึ้นมาเรื่อย ๆ

วรรณคดีจีนโพ้นทะเลในประเทศไทยเป็นสาขาหนึ่งในวรรณคดีจีนวรรณคดีจีนในประเทศไทยเกิดความนิยมขึ้นสามครั้ง ล้วนทำให้วรรณคดีจีนโพ้นทะเลในประเทศไทยได้รับผลสำเร็จเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการสร้างสรรค์ผลงานประพันธ์ทางด้านนวนิยาย และทำให้วรรณคดีจีนโพ้นทะเลในประเทศไทยเป็นผลงานที่ได้รับความนิยมมากยิ่งขึ้น

หลังสงครามสงบ มีผลงานการประพันธ์วรรณคดีจีนโพ้นทะเลในประเทศไทยออกมา เช่น เหย่วอันต้า “สุภาพบุรุษเขียวหมาก” เฉินดิง “สาวสำเพ็ง” เป็นต้น ผลงานของถานจิน “บ้านในเมืองภูเขา” เป็นต้น ปี 1956 หนีฉางโฮ่ว และ เซินอี่เหวินรวมเจ็ดคนร่วมกันเขียนนวนิยาย 接龙小说 《破毕舍歪传》 ชิวหลิง เรียบเรียงเรื่อง 《曼谷公园》 ลงตีพิมพ์ ปี1964 อี้เฟยกับผู้เขียนอีกเก้าคนร่วมกันเขียนนวนิยายที่สะท้อนชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยในกรุงเทพมหานคร คือ เรื่องเยาวราชในพายุฝน

หลังจากนั้นวรรณคดีจีนโพ้นทะเลในประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้งศตวรรษที่ 20 วรรณคดีจีนโพ้นทะเลในประเทศไทยเริ่มมีการขยายขอบเขตกว้างใหญ่มากจนร่วมกับ

กลุ่มนักประพันธ์ของชาวจีนโพ้นทะเลวรรณคดีจีนโพ้นทะเลในประเทศไทยได้พัฒนาไปในแนวทางใหม่ ๆ แต่เนื่องจากรากฐานผลงานกับพื้นฐานการดำเนินชีวิตในประเทศไทยแล้วผสมผสานกับวัฒนธรรมของท้องถิ่น จึงมีรูปแบบโดดเด่นขึ้นมา ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้เล่าถึงกระบวนการพัฒนาทางด้านวรรณคดีจีนโพ้นทะเลในประเทศไทยรวมถึงวิจัยสังคมในต่อนั้น วรรณคดีจีนโพ้นทะเลในประเทศไทยส่วนใหญ่จะบอกถึงความคิดและผลลัพท์ของตัวละคร

การศึกษานวนิยายเรื่องยาวภาษาจีนในประเทศไทย และผลจากการศึกษาโดยสังเขป เช่น มีการแพร่หลายจำนวนยังไม่มากนัก อาจจะเป็นเนื่องจากกลุ่มจีนโพ้นทะเลในไทยยังมีจำนวนน้อยอยู่ และมีผู้ที่มีความสามารถภาษาจีนยังไม่เพียงพอ วรรณกรรมจีนโพ้นทะเลที่ปรากฏในประเทศไทยส่วนใหญ่จึงเป็นวรรณกรรมขนาดสั้นหรือกลอนสั้นมากกว่าที่จะเป็นวรรณคดีเรื่องยาว

คำสำคัญ : วรรณคดีจีนโพ้นทะเลในประเทศไทย นวนิยายขนาดยาว นวนิยายเรื่องยาวของชาวจีนโพ้นทะเล สาวลำเพ็ง เขวราชในพายุฝน



Thesis Title	An Analysis of Chinese Novels from Thailand
By	Miss Sasiwimon Riantap
Identification No.	514049
Advisor	Associate Professor Li Xiaojie
Degree	Master of Arts (M.A)
Major	Modern and Contemporary Chinese Literature
Academic Year	2009

ABSTRACT

Southeast Asian Literature in Chinese in Thailand have a local rather than dominant in many other countries. Chinese Literature in Thailand is not consistent with Chinese culture, but is consistent with Thai culture is its own unique style which is latent in the cultural arts. In Southeast Asia the Chinese in Thailand have many Overseas Chinese in Thailand with Thai society adapt perfectly. Thailand is a country where the culture of China in a long time. Sukhothai culture into Thailand and China have a focus. And a combination that has created a new literary style is literary Chinese in Thailand. Chinese Literature in Thailand has developed any evolution.

Chinese Literature in Thailand is one of the Chinese literature. Chinese Literature in Thailand three times in the popular literature are the Chinese in Thailand has been very successful. Especially the creation of works of fiction and poetry. Literature and the Chinese in Thailand are works that are increasingly popular.

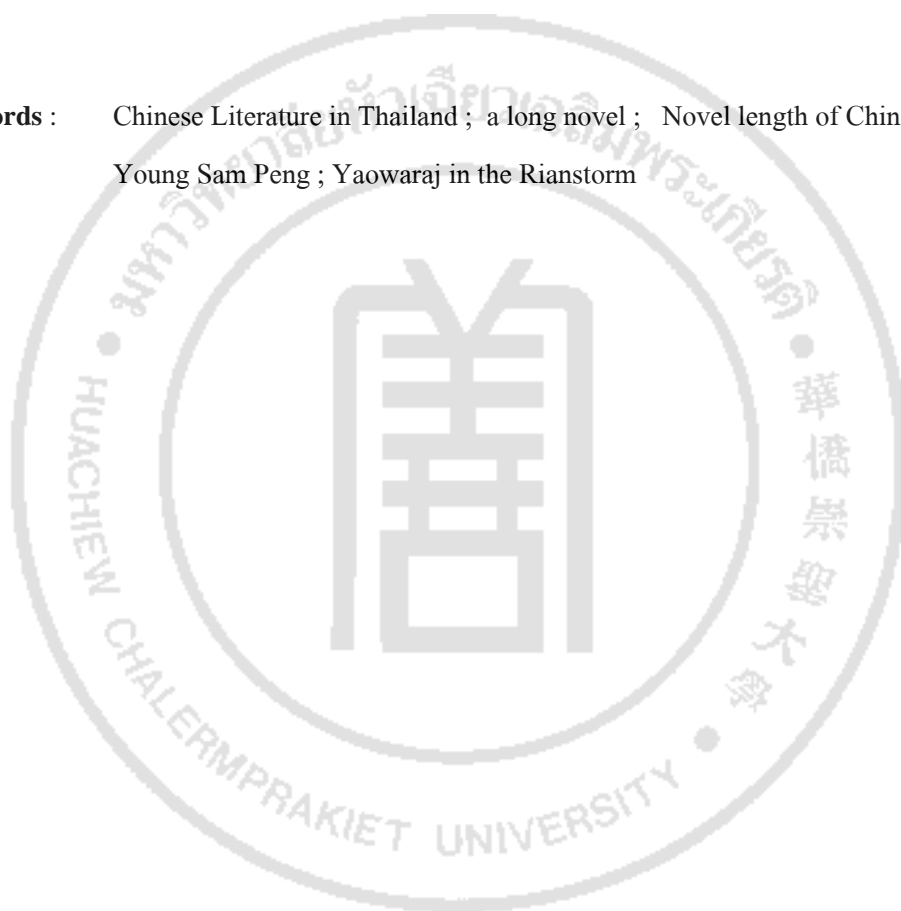
Calm down after the war. The works of Chinese literature, poetry in Thailand out like that, New Home "Men betel nut chewing, Chen Ding, young Sampeng" as the work of Chen charcoal. "Home in the mountains" as 1956 and that escape Chang Yong Ho Sern Yi Wen and written seven novels together 接龙小说《破毕舍歪传》 Chew Ling compiled on "曼谷公园" published. 1964 with nine other authors write novels that reflect the shared living of Thai people in Bangkok Chinatown is about the storm.

After the Chinese Literature in Thailand changed. And the continued development of 20th century Chinese literature in Thailand have started to expand more spacious and with a group of Chinese composer. Chinese Literature in Thailand to develop in new ways. But because the

foundation works with the basics of life in Thailand, combined with the local culture. It has a unique up. In this thesis, this book talks about the development process in literary Chinese in Thailand, including social research at the time. Chinese Literature in Thailand, most will tell the thoughts and Pages.

Literature Study Chinese in Thailand may be due to the small number of common Chinese people in Thailand and there are a few people with the ability of Chinese literature is not enough Chinese in Thailand, most of it is. Literary short poem or short rather than long literature.

Keywords : Chinese Literature in Thailand ; a long novel ; Novel length of Chinese Young Sam Peng ; Yaowaraj in the Rianstorm



论文题目	论泰国华文长篇小说
研究生姓名	陆碧霞
学号 No.	514049
指导老师	李晓洁副教授 博士
学位级别	硕士学位
学科、专业	中国现当代文学
届别/年度	2009

摘要

东南亚华文文学中，泰国华文文学较之于其它华文文学，本土性又相对较强。泰华文学既不同于中国文化，又区别于泰国文化，是具有自己鲜明特点的，有着独特文化内涵和文化取向的文学艺术。在东南亚各国中，泰国的华侨人数最多，泰国华人与泰国社会的融合过程也是最高的。泰国是接受中华文化较早的国家，在泰国的第一代王朝，就有中华文化进入泰国。中国传统文化与泰国文化进行了很好的融合，并且在交融的基础上进行了变革，由此而创造了新的文化形式——泰国华文文学。泰国的华文文学就是在这样的历史文化背景下，逐渐发展起来的。

泰华文学是中华文学的一个支流，在二十世纪二十年代末到三十年代初，泰华文学产生了三次潮流，这都使泰华文学取得了很大的成就，特别是在小说创作方面，也使泰华文学始终沿着现实主义的创作道路前进的。

抗战胜利后，有许多的华文作品横空出世，例如，姚万达的《一个嚼槟榔的绅士》、陈竹的《三聘姑娘》、等。谭真的《座山城之家》等等。1956年，倪长游、沈逸文等7人合作写成第一部长篇接龙小说《破毕舍歪传》，在丘陵主编的《曼谷公园》上发表。1964年，亦非等9人联手写了一篇反映曼谷下层华族人民困苦生活的接龙小说——《风雨耀华力》。

此后，泰华文学自身不断地在改变、发展，也在不断地成熟。二十世纪八九十年代以后，泰华文学开始大规模地走出湄南河，融入世界华文文学大家族中，经过不断地磨合，泰华文学开始立足本地，获得了新的发展生机。这个时期的泰华文学本质上还是中国文学在泰国的延伸与发展，但由于作品植根于泰国的生活土壤，揉进了异域的文化基因，其风格特色已与启蒙时期的泰华文学略有差异。在此篇的论文主要诉述的是，在泰国，泰华文学的发展历程以及研究在那样的社会里，泰华文学所要表达的思想及成就。

泰华长篇小说的研究中，作为一个简单的这样一个普遍的研究结果却并不多，集团可能是由于在泰国华人很少，与中文的能力是不够的。文学，在泰国似乎多数是一种短文学或躺在文学，而不是长篇小说。

关键词：泰华文学；长篇小说；中国海外长篇小说；三聘姑娘；风雨耀华力



绪论

在世界华文文学大家庭中，东南亚华文文学历史最为久远，与中国文化的关系也最为密切。而在东南亚华文文学中，泰国华文文学较之于其它华文文学，其本土性又相对较强。因为，在东南亚各国中，泰国的华侨人数是最多的，泰国华人与泰国社会的融合程度也是最高的。泰国是接受中华文化较早的国家，在泰国的第一代王朝——素可泰王朝时代（公元 1209-1350），随着中国人冒险渡过七洲洋到泰国谋生，就把中华文化带入泰国。到大成王朝时代（公元 1350-1767），因与明朝关系密切，两国交往频繁，有很多中国人到泰国定居。到了曼谷王朝前期（1782~1855），泰国古代文化进入了全面发展时期。中国传统文化与泰国文化进行了很好的融合，并且在交融的基础上进行了变革，由此而创造了新的文化形式——泰国华文文学。泰国的华文文学就是在这样的历史文化背景下，逐渐发展起来的。

随着华侨华人几代的辛勤经营，拼搏奋进，泰国华侨社会已有一定的基础，泰国华文教育逐渐兴起，整个泰国社会的文化水准不断提高，并培养出自己的知识分子，涌现了越来越多的华文文学者。

华文文学有很多种类，像短篇小说、微型小说、长篇小说等。泰华长篇小说的规格，可能只相当于中国的中篇小说。但是在学术论文上，作者会选择写长篇小说，因为长篇小说在结构上会比较完整和详细，对于人物的构造也会比较鲜明。

20 世纪 20 年代初，由于泰国经济的迅速发展，商务往来及结算开始借助书面文字，懂华文的人才备受欢迎。1903 年，自泰国创办发行第一份华文报纸《汉境日报》后，先后发行《华暹日报》、《同桥日报》、《湄南公报》、《美南日报》、《启南公报》、《中华民报》、《天汉公报》及《国民日报》等华文报纸，各报纸都辟有文艺副刊，不过其报刊政治内容较多，文艺内容部分较少。泰华报纸的产生，一开始就与中国的社会运动有着极为密切的关系，而作为依附于报纸副刊产生的泰华新文学，在初萌状态，就受中国文学潮流的极大影响，文学根基很强，为以后泰华文学的发展奠定了基础。早期泰国华文作家的创作对今日泰华文学发展出了积极的贡献并且泰华文学逐渐地在泰国扎下了根。

上个世纪 30 年代期间，由于中国新文学运动的蓬勃发展，以及当时泰国政府还没对华文文教事业实施限制性政策，华侨社会的侨校和华文报业相当繁荣，客观上形成了一个十分有利于华文文学发展的环境。一些文学青年学习国内作家结盟的做法，纷纷成立文学社团、读书会、诗社和文艺研究之类社团有 40 多个，其成员大多是华校学生、教师、华文报编辑、记者以及店员、工人等。社员经常聚在一起交流创作感受，并在报纸上出版“奇刊”。当时组成的文学社团性质的同仁组织有 63 个，其中阵容较大的有方柳烟、郑铁马等人的“彷徨学社”和许征鸿的“椒文学社”。彷徨学社是实力最强的社团，成员中拥有泰华报界的名家方修畅、郑铁马、黄病佛、林蝶衣、丘心婴等 20 多位骨干。该社在《国民日报》出版奇刊《彷徨》、《平芜》等文艺专刊和理论专刊《天野》。他们不仅有一支实力很强的创作队伍，而且在创作观方面积极倡导“为人生”的现实主义文学。这种对泰华文学的启蒙和发展产生了很大影响，直到今天，泰华文学始终是沿着现实主义的创作道路前进。

1955 年 4 月万隆会议召开后，中国宣布不承认双重国籍，鼓励华侨加入当地国籍，自此，华侨社会迅速向华人社会转变，泰国政府的对华政策因之发生变化。泰国当局对华文教育采取时抑时松的政策使得华文日报相继复版，继而推动泰华文学的进一步发展。

从 60 年代起，为了实现经济的快速发展，泰国放弃“经济泰化”政策，开始重视华人的经济才能，在一定程度上缓冲了政治因素给华文教育带来的危机。同时，追随美国的泰国政府与台湾保持了较为密切的关系。这一时期，数批台湾文人应邀先后到访泰国，他们为泰华新文学的衍变也起了不容忽视的历史作用。

70 年代中期，1975 年 7 月，泰中两国正式建立外交关系，泰国政府对华文活动全面开放，使泰国华文文化教育事业迎来了又一个生机勃勃的春天，华社、华文教育的加强促使泰华文学出现新的繁荣，为泰华文学发展带来新的希望。从泰国社会看，70 年代后期泰国国内的政治经济形势较为稳定，社会矛盾趋于缓和，对华文报刊采取宽容的态度。尤其是外国投资不断涌进，使泰国的各行各业都呈现出欣欣向荣的景象，人们的生活水平也有较大提高。中华民族的文化传统在他们身上有着根深蒂固的影响。在他们的物质生活得到明显改善之后，对精神生活的需求也就提到日程上来，从而为泰华文学的复兴提供了发展空间，从文

学自身看，中国大陆文学的开放，促进了泰华文学与大陆文学的关系与交流。中泰邦交出现新的局面，中国开始增加对泰国的投资，双边贸易增长迅速。此后，中国文学界、学术界越来越重视对东南亚华文文学的研究，尤其是地域文化色彩最为浓郁、社会历史背景特殊的泰国。随着泰国华文教育的进一步开放，华文报纸副刊相继恢复并开辟了许多文艺副刊，各文艺团体、报纸还纷纷举办各种文艺创作比赛，组织联谊活动，这些均极大地刺激了新老作家的创作积极性。

20 世纪 80 年代以来，泰国华族文学社团不仅重视出版文学刊物，还加强同国外作家读者的交流，以活跃文坛气氛、扩大影响。其间，不断有泰国华文文学作品传入中国，同时，也有大陆和台湾作家、学者组团相继访问泰国。国际性的华文文学活动不仅扩大了泰华文学的发展空间，而且拓展了泰华作家的视野，提高了他们的理论水平。随着泰中两国文化交流日益增多，泰华文学重新走向复苏发展的坦途，并且其兴盛繁荣的局面一直持续到现在。由此，泰华文学呈现出前所未有的繁荣。据泰华作家曾心统计，1980 年后出版的泰华文学作品近 400 本，比之前 50 余年出版的 122 本增了两倍多。总体上看，这一时期的泰华文学语言日益丰富、规范，并从词汇、内涵、风格等方面展示出自己的特色。这些文学交流活动触动了当代泰华文学思潮的涌动。

本文结合历史上各个时期华文文学的演变过程，阐述了华文文学小说的发展过程、思想内容、艺术特色以及华文文学对泰国长篇小说的影响，并提出了自己对华文文学现象在促进泰中文化交流中的积极作用。写一些这样的总结性的文字，阐述自己论文的观点。